

Multian kunnan lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma 2023-2025

Sisällys

Johdanto	3
Lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointi Multialla	5
Multia lasten ja nuorten asuinympäristönä	7
Lasten, nuorten ja perheiden palvelut	9
Varhaiskasvatus	10
Perusopetus	12
Oppilashuolto	12
Kolmiportainen tuki	13
Koulun ja kodin yhteistyö	14
Kerhotoiminta ja hankkeet	14
Koulun juhlat, retket ja tapahtumat	15
Koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta	15
Liikunta- ja vapaa-aikatoimi	16
Etsivä nuorisotyö	17
Kirjastopalvelut	18
Sosiaalityö	20
Muut toimijat	21
Toteutus ja seuranta	24

Johdanto

Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman avulla ohjataan, johdetaan ja kehitetään lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointityötä Multialla.

Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma laaditaan lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistämiseksi sekä lastensuojelun järjestämiseksi ja kehittämiseksi. Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmaan tulee myös kirjata, miten kunnan alueella sijaitsevilla oppilaitoksissa opiskelu- huolto toteutuu. (Lastensuojelulaki 12 § ja Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 12 §.)

Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma noudattaa YK:n Lapsen oikeuksien sopimuksen (LOS) keskeisiä tavoitteita eli pyrkii turvaamaan osaltaan lapsen oikeuden erityiseen suojeluun ja hoivaan, riittävään osuuteen yhteiskunnan voimavaroista sekä osallistua ikänsä ja kehitystasonsa mukaisesti itseään koskevaan päätöksentekoon. Lapsella on oikeus tulla kuulluksi ja ilmaista mielipiteensä kaikissa itseään koskevissa asioissa niin omassa arkiympäristössään kuin päätöksenteossakin.

Multian kuntastrategian mukaan tavoitteena on multialaisten elämän mielekkyyden mahdollistaminen. Tässä yhteisöllisyyden kehittäminen ja paikallisten peruspalveluiden turvaaminen ovat keskeisiä. Lisäksi Multialla koetaan tärkeäksi taiteen ja kulttuurin vaaliminen sekä hyvien ja monipuolisten harrastusmahdollisuuksien ja järjestötoiminnan mahdollistaminen. Kunnan kaikkea toimintaa ohjaa ennaltaehkäisevä työote. Pienessä kunnassa lasten ja nuorten hyvinvointi on yhteinen asia. Hyvinvointityö paikallisella tasolla on ennen kaikkea yhteistyötä. Ennaltaehkäisevillä toimilla ja yhteisvastuullisella asenteella päästään parhaaseen lopputulokseen.

Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman sisältö on laaja-alainen ja koskee lapsen ja nuoren kasvuoloja, niiden epäkohtien ehkäisemistä, vanhemmuuden tukea sekä lasten ja nuorten palveluja. Oppilas- ja opiskelijahuoltolain 12 §:n mukaan Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmaan on kirjattava opiskeluhuollon tavoitteet ja paikallisen toteuttamistavan keskeiset periaatteet, arvio opiskeluhuollon kokonaistarpeesta, käytettävissä olevista opiskeluhoitopalveluista ja avustajapalveluista sekä tuki- ja erityisopetuksesta. Lisäksi siihen tulisi kirjata toimet, joilla

vahvistetaan yhteisöllistä opiskeluhuoltoa ja opiskelijoiden varhaista tukea ja tiedot suunnitelman toteuttamisesta, seurannasta sekä opiskeluhuollon laadunarvioinnista.

Kunnan tai useamman kunnan yhdessä on laadittava lasten ja nuorten hyvinvoinninedistämiseksi ja lastensuojelun järjestämiseksi ja kehittämiseksi kunnan tai kuntien toimintaa koskeva suunnitelma, joka hyväksytään kunkin kunnan kunnanvaltuustossa ja tarkistetaan vähintään kerran neljässä vuodessa. Suunnitelma on otettava huomioon kuntalain (365/1995) 65 §:n mukaista talousarviota ja -suunnitelmaa laadittaessa.

Suunnitelman toteuttamista tulee johtaa ja koordinoida. Tämä edellyttää johtamis- ja koordinoituvastuiden määrittämistä. Kunnan toiminta- ja päätöksenteko-organisaatiossa määritellään pysyvät rakenteet, yhteistyöelimet ja foorumit, joissa lasten, nuorten ja perheiden asioita tarkastellaan kokonaisuutena.

Suunnitelman seuranta ja arviointi on vakiintunut osa kunnan toiminnan ohjauksen kokonaisuutta. Keskeiset seurannan ja arvioinnin kohteet voidaan ryhmitellä seuraavasti:

Lasten ja nuorten hyvinvoinnin muutokset

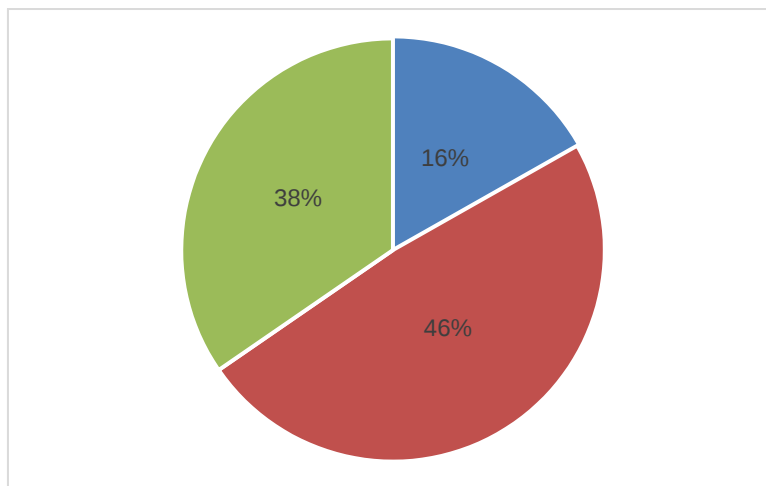
Palvelujärjestelmän toimivuus ja kasvuympäristön tilanne

Suunnitelman tavoitteiden toteutuminen

Lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointi Multialla

Multia on laaja metsäinen, järvien ympäröimä luonnonkaunis 1477 asukkaan kunta (31.12.2022). Kunnan keskusta sijaitsee noin 60 kilometriä Jyväskylästä luoteeseen. Pieneen väkimäärään nähden kunnassa on melko hyvät peruspalvelut. Keski-Suomen hyvinvointialue järjestää perusterveydenhuollon palvelut Multian terveysasemalla ja Keuruun terveyskeskuksessa. Lähin kaupunki Keuruu sijaitsee 19 kilometrin päässä. Julkista liikennettä ei ole.

Multialla työ- ja eläkeikäisiä suhteessa lapsiin on paljon. Asukkaista 65 vuotta täyttäneiden osuus on 37,8 prosenttia. Vastaava luku koko maassa on 23,3 prosenttia (Sotkanet 2022). Alle 18-vuotiaita multialaisia on 240 eli 15,8 prosenttia väestöstä, kun vastaava luku koko maassa on 18,4 prosenttia.

Ikärakenne Multia 31.12.2022

0-17 v. 233 15,8%

18-64 v. 685 46,4%

yli 65 v. 559 37,8%

Yht. 1477 100 %

(Sotkanet 31.12.2022)

Vuonna 2013 Multialla syntyi 22 lasta. Tämän jälkeen syntyvyys on merkittävästi laskenut. Vuonna 2019 syntyi enää 10 lasta, vuonna 2020 syntyi 13 lasta ja seuraavana vuonna 2021 syntyi viisi lasta. Vuonna 2022 lukema oli 7 lasta.

Lasten ja nuorten osuudet Multialla verrattuna valtakunnalliseen ja maakunnalliseen tasoon ovat yleensä muutaman prosentin pienempiä (ks. seuraava taulukko). Opintojen perässä toiselle paikkakunnalle muutto selittää ikäryhmän pienenemisenä 16–24-vuotiaiden ikäryhmässä.

	2020			2021			2022		
	Multia	Keski-Suomi	Koko Suomi	Multia	Keski-Suomi	Koko Suomi	Multia	Keski-Suomi	Koko Suomi
0-6-v.									
%väestöstä	4,6	6,4	6,6	4,0	6,1	6,4	4,7	5,8	6,2
7-15-v.									
%väestöstä	10,3	10,3	10,1	9,6	10,3	10,1	9,3	10,2	10,0
16-24v.									
%väestöstä	5,6	10,9	9,9	5,6	10,9	9,8	5,8	10,9	9,9

Lasten ja nuorten osuudet vertailuarvoina, Sot- kanet.

Lapset ja nuoret ikäjakaumittain Multialla v. 2018 ja v. 2022

Ikä	v. 2018	31.12.2022
0-4 v.	44	45
5-9 v.	95	66
10-14 v.	72	82
15-19 v.	40	59
20-24 v.	79	41

Yht.	330	293
-------------	------------	------------

THL Tilasto- ja indikaattoripankki Sotkanet

Vuonna 2019 lapsiperheistä yhden vanhemman perheitä oli 26,1 prosenttia eli 31 perhettä ja vuonna 2022 yhden vanhemman perheitä oli 23,6 prosenttia eli 26 perhettä. Kaiken

kaikkiaan vuonna 2022 lapsiperheitä oli kaikista multialaisista perheistä 28,1 prosenttia eli 119 perhettä.

Lastenhoidon tukia sai 28 perhettä vuonna 2018. Vuonna 2021 lastenhoidon tukia sai 21 multialaista perhettä.

Vuonna 2022 toimeentulotukea sai 10,2 prosenttia lapsiperheistä. Vuonna 2019 vastaava osuus oli 17,6 prosenttia.

Nuorisotyöttömiä 18-24-vuotiaiden työvoimasta oli vuonna 21,2 prosenttia (v. 2020). Koko maan vastaava luku oli 16,7 prosenttia. Koko maan lukema on vuoteen 2022 mennessä tippunut 11,3 prosenttiin, mutta Multian lukemaa ei ole tiedossa. (Sotkanet)

Multia lasten ja nuorten asuinympäristönä

Ympäristö Multialla on maaseutumaista ja luonnonkaunista järvineen ja metsineen. Kirkonkylää ympäröi kolme järveä. Asumisympäristö lähellä luontoa, metsät ja vesistöt mahdollistavat monenlaisen luonnossa liikkumisen ja harrastamisen kuten metsästyksen, kalastuksen sekä maasto-, jää- ja vesiliikunnan.

Uusi Sinervän koulu ja sen viihtyisyys tuovat potkua niin oppimiseen kuin opettamiseenkin. Ikkunoista näkyy kaunis Sinervä -järvi. Koulu tarjoaa turvallisen, kauniin ja viihtyisän ympäristön tehdä koululaisentyötä, opiskella. Se tarjoaa multialaisille paikan kohdata, toimia ja tehdä hyvää yhdessä. Sinervä koululle myönnettiin Harrastamisen Suomen malli -palkinto Keski-Suomen Urheilugaalassa 11.3.2022. Maakunnallisen Harrastamisen Suomen malli -palkinnon perusteluissa sanottiin seuraavasti: "Multia on hienolla tavalla tunnistanut harrastustoiminnan tärkeyden lasten ja nuorten

hyvinvoinnin lisääjänä. Kunnassa on tiedostettu pienen kunnan mahdollisuudet ja haasteet. Sisällyttämällä harrastustoimintaa koulupäivän sisälle ja välittömästi koulupäivän jälkeen on huomioitu koulukuljetukset sekä harrasteryhmien ohjaajien saaminen. Näin on pystytty tarjoamaan hyvin monipuolinen valikoima erilaisia harrastuksia ala- ja yläkoulun oppilaille.”

Kunnan keskustassa sijaitseva leikkikenttä toimii lapsiperheiden kohtaamispaikkana. Kirjasto-kuntotalo on liikuntaseurojen ja yksittäisten kuntoilijoiden aktiivisessa käytössä. Kirjasto tarjoaa lapsille ja nuorille monipuolista palvelua.

1.1.2023 sosiaali- ja terveyspalvelut siirtyivät Keski-Suomen Hyvinvointialueen järjestettäväksi. Hyvinvointialue tarjoaa lähipalveluiden lisäksi laajoja sähköisiä palveluita, kuten esimerkiksi OmaNanny.fi ja Omaks.fi - palvelun kautta.

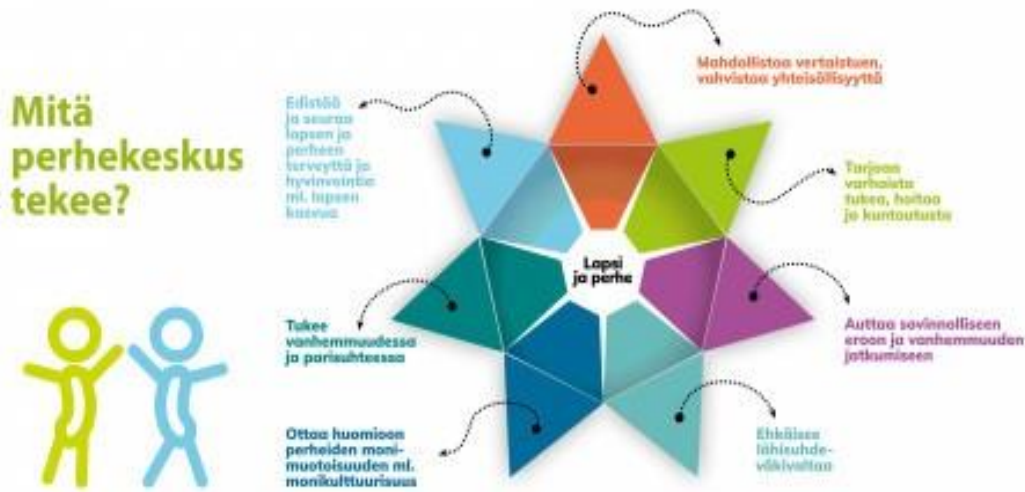
Lasten, nuorten ja perheiden palvelut

Kaikkeä lasten, nuorten ja perheiden kanssa tehtävää työtä ohjaa ennaltaehkäisevä näkökulma, lisäksi työ on usein moniammatillista yhteistyötä.

31.12.2022 saakka lapsiin ja nuoriin sekä heidän perheisiinsä kohdistuvat palvelut voitiin jaotella kunnan peruspalveluihin sekä kunnan palvelujärjestelmän ulkopuolelta hankittaviin erityispalveluihin. Kunnan palveluihin kuuluivat mm. neuvola, varhaiskasvatus, opetus, liikunta-, kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut, erityisvarhaiskasvatus ja erityisopetus.

Kunnan oman palvelujärjestelmän lisäksi lasten, nuorten ja perheiden erityisongelmissa apua haetaan seutukunnallisista ja valtakunnallisista erityispalveluista. Näitä ovat mm. perheneuvolapalvelut, lastensuojelun laitoshoido sekä lasten ja nuorten psykiatriset avo- ja laitospalvelut. Erityispalveluja kuvaa terapiatyö, vaativa hoitotyö sekä erityisten ongelmien selvittäminen, esim. lasten seksuaalinen hyväksikäyttö, vaikeat huoltoriidat ja parisuhdeongelmat.

1.1.2023 kuntien järjestämät sote-palvelut siirtyivät Keski-Suomen Hyvinvointialueelle. Multian kunnan järjestettäväksi jäivät sivistystoimen palvelut. Hyvinvointialueella lapsi- ja perhepalveluita järjestetään perhekeskuksessa, jonka päätavoitteena on perheiden hyvä arki ja varhainen, oikea-aikainen tuki. Multialla perhekeskus ei ole fyysinen tila, vaan se toimii verkostomaisesti. Multialaisille perheille ovat myös käytössä Keuruun perhekeskus Seippo ja Petäjäveden perhekeskus. Perhekeskus kokoaa ja yhteen sovittaa lasten, nuorten ja perheiden palvelut toimien näin monialaisena verkostona. Työtä tehdään yhteistyössä kuntien, järjestöjen ja seurakuntien kanssa vahvistaen sekä ammattilaisten että asukkaiden vuorovaikutusta.

Mitä perhekeskus tekee?

Edistää ja seuraa lapsen ja perheen terveyttä ja hyvinvointia
Tukee vanhemmuudessa ja parisuhteessa
Otaa huomioon perheiden monimuotoisuuden
Mahdollistaa vertaistuen, vahvistaa yhteisöllisyyttä
Tarjoaa varhaisa tukea, hoitoa ja kuntoutusta
Auttaa sovinnolliseen eroon ja vanhemmuuden jatkumiseen
Ehkäisee lähisuhdeväkivaltaa

Lähde: Perhekeskukset | HyvaKS.fi

Varhaiskasvatus

Kunnan on järjestettävä varhaiskasvatusta siinä laajuudessa ja sellaisin toimintamuodoin kuin kunnassa esiintyvä tarve edellyttää. Kunnallisen varhaiskasvatustarjonnan sijaan vanhemmat voivat järjestää lapsensa varhaiskasvatuksen käyttämällä yksityistä varhaiskasvatuspalvelua. Vanhemmat voivat myös hoitaa lastaan kotona, jolloin heillä on oikeus yksityisen hoidon tai kotihoidon tukeen.

Varhaiskasvatuksella tarkoitetaan lapsen suunnitelmallista ja tavoitteellista kasvatuksen, opetuksen ja hoidon muodostamaa kokonaisuutta, jossa painottuu erityisesti pedagogiikka. Varhaiskasvatus on osa suomalaista koulutusjärjestelmää sekä tärkeä vaihe lapsen kasvun ja oppimisen polulla. Varhaiskasvatus kattaa ikävuodet 0 - 6 eli lapsen elämän ensivuodet vauvaiästä peruskoulun aloittamiseen asti.

Varhaiskasvatuksella on monia tehtäviä muun muassa:

**tukea lapsen kasvua, kehitystä ja oppimista
edistää lasten tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta
ehkäistä syrjäytymistä
tukea huoltajia kasvatustyössä ja mahdollistaa heidän osallistumisensa työelämään tai opiskeluun.**

Lisäksi varhaiskasvatuksessa opitut tiedot ja taidot vahvistavat lasten osallisuutta sekä aktiivista toimijuutta yhteiskunnassa.

Multialla varhaiskasvatus kuuluu sivistystoimen vastuualaan ja päiväkodin toiminnasta vastaa v. 2023 sivistystoimenjohtaja. Päiväkodissa työskentelee mitoituksen mukaisesti varhaiskasvatuksen opettajia, varhaiskasvatuksen erityisopettajia ja lastenhoitajia. Kissanien päiväkoti on vuorohoitoa tarjoava päiväkoti, jossa järjestetään myös lakisääteinen 6-vuotiaiden esiopetus. Multia on kokeilukunta kaksivuotisen esiopetuksen kokeilussa. Varhaiskasvatus on ollut maksutonta 1.1.2023 alkaen.

Multian varhaiskasvatuksen paikkatilanne on hyvä: paikka on pystytty järjestämään määrä- ajassa, nopeimmillaan kahden viikon sisällä. Esiopetuksessa olevien varhaiskasvatus on voitu järjestää samassa yksikössä. Erityisen tuen tarpeessa olevat lapset on integroitu normaaleihin varhaiskasvatusryhmiin. Henkilöstö on koulutettua ja kokenutta. Yhteydenpito perheisiin on varhaiskasvatuksessa aktiivista. Päivittäin tavataan valtaosa lasten vanhemmista. Daisy-toiminnanohjausjärjestelmää käytetään viestintään. Varhaiskasvatuksessa jokaiselle lapselle laaditaan lapsen VASU (varhaiskasvatussuunnitelma), jonka varhaiskasvatuksen henkilöstö ja lapsen huoltaja yhdessä laativat. Suunnitelmassa huomioidaan muun muassa lapsen yksilöllinen tuen

tarve. Kasvatuskumppanuutta kehitetään jatkuvasti. Näin tuetaan perheitä heidän kasvatustehtävässään. Varhaiskasvatuksen yhteistyötahoja Multialla ovat perusopetus, hyvinvointialue, seurakunta sekä paikalliset järjestöt (MultiAnts, Multian Jyske, Multian Naisvoimistelijat ja Multian 4H -yhdistys).

Perusopetus

Sinervän koulu ja sen toiminnallinen viihtyisyys tuovat potkua niin oppimiseen kuin opettamiseenkin. Koulu tarjoaa turvallisen, kauniin ja viihtyisän ympäristön tehdä koululaisentyötä, opiskella. Se tarjoaa multialaisille paikan kohdata, toimia ja tehdä hyvää yhdessä. Multialla on vahvat juuret kulttuurissa ja Sinervän koulu tunnetaan laulavista ja soit- tavista lapsistaan sekä koululaismusikaaleistaan. Myös kuvataide näkyy vahvasti koulun arjessa, juhlissa ja koulun ulkopuolella. Lisäksi koulussamme panostetaan uusiin oppimisympäristöihin sekä tieto- ja viestintätekniikkaan.

Sinervän koulu on vuosiluokkien 1-9 yhtenäiskoulu, jossa oppilaat, opettajat, koulunkäynninohjaajat ja muu henkilökunta tuntevat toisensa ja tekevät yhteistyötä keskenään. Koko työyhteisön yhteisöllisyys ja oppilaiden kohtaaminen ovat tärkeimpiä tavoitteitamme. Kohtaaminen ja yhdessä oleminen on tärkeää. Se vahvistaa yhteisöä. Sillä on syvälinen merkitys. Kun jaamme hyvän hetken, luomme hyviä muistoja, jotka kantavat tulevaa.

Lähin lukio sijaitsee Keuruulla. Esiopetus järjestetään Multian päiväkodissa. Esikoululaisia on lukuvuonna 2022-2023 yhteensä 13. Alakoulussa opiskelee lukuvuonna 2022-2023 yhteensä 80 oppilasta luokkakoon ollessa enimmillään 21 oppilasta. Yläkoulussa opiskelee lukuvuonna 2022-2023 yhteensä 47 oppilasta, 12-21 oppilasta opetusryhmässä. Sinervän koulussa työskentelee 21 henkilöä: rehtori, kaksi erityisopettajaa, neljä luokanopettajaa, seitsemän aineenopettajaa, neljä koulunkäynninohjaajaa, koulukuraattori, kasvatusohtaja ja koulusihteeri.

Oppilashuolto

Perusopetuslain (477/2003 31 a §) mukaan oppilaalla on oikeus saada maksutta opetukseen osallistumisen edellyttämä tarvittava oppilashuolto. Oppilashuollolla tarkoitetaan oppimisen, hyvän psyykkisen ja fyysisen terveyden sekä sosiaalisen hyvinvoinnin edistämistä ja ylläpitämistä sekä niiden edellytyksiä lisäävää toimintaa. Oppilashuolto kuuluu kaikille kouluyhteisössä työskenteleville ja sitä toteutetaan yhteistyössä kotien kanssa. Oppilashuolto on sekä yhteisöllistä että yksilöllistä tukea tavoitteena luoda terve ja turvallinen oppimis- ja kouluympäristö, suojata mielenterveyttä, ehkäistä syrjäytymistä sekä edistää kouluyhteisön hyvinvointia. Oppilashuollon päämääränä on oppilaiden, heidän huoltajiensa sekä erityyppisten yhteistyötahojen kanssa rakentama yhteistyö, jossa lapsen ja nuoren tervettä kasvua ja kehitystä tuetaan esiopetuksesta perusopetukseen ja jatko-opintoihin.

Multialla oppilashuollon palveluita ovat kouluterveydenhuolto ja kasvatuksen tukeminen. Yhteisöllinen oppilashuoltoryhmä suunnittelee ja koordinoi koulukohtaista oppilashuoltoa sekä tiedottaa toiminnan periaatteistaan koulun henkilökunnalle ja tarvittaessa huoltajille. Ryhmään kuuluvat rehtori, erityisopettajat, kouluavustaja, iltapäivätoiminnan ohjaaja, sosiaalityöntekijä, koulukuraattori, etsivä nuorisotyöntekijä, koulupsykologi, psykiatrinen sairaanhoitaja, sivistystoimen johtaja sekä opinto-ohjaaja. Ryhmä kokoontuu säännöllisesti ja työskentelee suunnitelmallisesti toimintaansa arvioiden. Yksilökohtaisella oppilashuollolla tarkoitetaan monialaisen asiantuntijaryhmän

toteuttamaa oppilashuoltoa yksittäisen oppilaan asiassa lukuun ottamatta pedagogisen tuen ratkaisuja. Asiantuntijaryhmä kootaan tapauskohtaisesti oppilasta ja vanhempia kuullen. Oppilashuollon tehtäviin kuuluu myös oppilashuoltotyön kirjaaminen ja sen rekisterin ylläpito (Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki § 19-21).

Kolmiportainen tuki

Koulussa toteutettavan ohjauksen tulee ennaltaehkäisevän toiminnan lisäksi tukea erityisesti niitä oppilaita, joilla on opiskeluun liittyviä vaikeuksia, tai jotka ovat vaarassa jäädä koulutuksen tai työelämän ulkopuolelle perusopetuksen jälkeen. Ohjaustoiminnan tulee muodostaa koko perusopetuksen ajan kestävä jatkumon, jonka toteutuminen taataan siten, että ohjaustyöhön osallistuvat toimivat yhteistyössä oppilaan opinpolun aikana ja opiskelun nivelvaiheissa. Perusopetuslain 30 § mukaan opetukseen osallistuvalla on työpäivinä oikeus saada opetussuunnitelman mukaista opetusta, oppilaanohjausta sekä riittävää oppimisen ja koulunkäynnin tukea heti tuen tarpeen ilmetessä.

Opiskelun tuki perusopetuksessa on kolmiportainen: 1) Yleinen tuki, jossa painottuvat oppimissuunnitelma, eriyttäminen, oppilaanohjaus, tukiopetus, ohjaus- ja tukipalvelut, 2) Tehostettu

tuki, jossa korostuvat oppimissuunnitelma pakollisena, oppilashuollon tuki, osa-aikainen erityisopetus, avustajapalvelut, ohjaus- ja tukipalvelut ja 3) Erityinen tuki (erityisen tuen päätös), jossa painottuvat HOJKS pakollisena, oppilashuollon tuki, erityisopetus, apuvälineet, avustaja- palvelut sekä ohjaus- ja tukipalvelut.

Koulun ja kodin yhteistyö

Lapsi ja nuori elää samanaikaisesti sekä kodin että koulun vaikutuspiirissä. Lapsen kokonaisvaltainen hyvinvointi, terve kasvu ja hyvän oppimisen turvaaminen edellyttävät kasvatusyhteisöjen vuorovaikutusta. Vuorovaikutus oppilaan kodin kanssa lisää opettajan oppilaantuntemusta ja auttaa häntä opetuksen suunnittelussa ja toteuttamisessa. Koulun on oltava yhteistyössä huoltajien kanssa niin, että huoltajat voivat osaltaan tukea lastensa tavoitteellista oppimista ja koulunkäyntiä. Koulun yhteistyömuotoja huoltajien kanssa ovat arviointikeskustelut sekä muut vanhempien kanssa järjestetyt tapaamiset ja yhteydenotot, vanhempainillat sekä koulussa järjestettävät juhlat ja tapahtumat, kuten alakoulun joulujuhla, yläkoulun puurojuhla, potkukelkkailun MM-kilpailut, Sinervärock ja kevätjuhla.

Kerhotoiminta ja hankkeet

Sinervän koulun tiloissa järjestetään monenlaista kerho- ja harrastustoimintaa. Lukuvuoden 2023-2024 aikana on mm. bändi-, kokki-, kuntosali- ja palloilukerhoja.

Myös koulupäivän aikana järjestetään harrastustoimintaa. Sinervän koulussa on käytössä harrastamisen Suomen malli. Sisällyttämällä harrastustoimintaa koulupäivän sisälle ja välittömästi koulupäivän jälkeen on huomioitu koulukuljetukset sekä harrasteryhmien ohjaajien saaminen. Näin pystytään tarjoamaan hyvin monipuolinen valikoima erilaisia harrastuksia ala- ja yläkoulun oppilaille.

Sinervän koulu on mukana Sitouttava kouluyhteistyö -hankkeessa. Hankkeen tavoitteena on lisätä oppilaiden ja aikuisten kohtaamisia koulun arjessa ja tukea oppilaiden koulunkäyntiä.

Koulun juhlat, retket ja tapahtumat

Sinervän koulussa järjestetään paljon yhteisiä juhlia, retkiä ja tapahtumia. Yhteisillä tapahtumilla on kasvatustehtävä. Ne vaikuttavat ilmapiiriin, turvallisuuden ja tasa-arvon tunteeseen sekä koulurauhaan. Ystävyyssuhteita on mahdollista ja arvokasta luoda myös yli koululuokka- rajojen. Koulun tapahtumiin vanhemmat ovat tervetulleita ja toivottuja vieraita! Syksyllä juhlitaan Nenäpäivää. Monialaisissa oppimiskokonaisuuksissa tehdään yhteistyötä yli luokka- ja oppiainerajojen. Alakoululla on joulujuhla ja yläkoululla ohjelmallinen puurojuhlia. Keväällä on Ystävänpäivän rusettiluistelut ja halausperinteet, Sinervän tähti - laulutapahtuma, Sinervärock Multian torilla, jossa kaikki koululuokat ja oppilasbändit sekä opettajabändi esiintyvät ja kevätjuhla. Liikennekasvattaja käy puhumassa vuosittain liikenne- käyttäytymisestä. Koulussa osallistutaan Nälkäpäivän ja Yhteisvastuupäivän tapahtumiin sekä valtakunnalliseen mediataitoviikkoon. Peruskoulunsa päättäneet kutsutaan keväisin vierailulle koululle.

Koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta

Multiankunta järjestää koululaisten aamu- ja iltapäivätoimintaa koko koulun lukuvuoden ajan. Toiminta on tarkoitettu ensisijaisesti ensimmäisen ja toisen vuosiluokan oppilaille, mutta myös muiden luokkien erityistä tukea tarvitseville. Aamu- ja iltapäivätoiminta on perusopetuslain mukaista toimintaa, jolle Opetushallitus on päättänyt tavoitteet ja keskeisen sisällön ja antamalla toiminnalle perusteet. Näiden pohjalta on laadittu Multian aamu- ja iltapäivätoiminnan toimintasuunnitelma.

Kunta saa valtionosuutta järjestämästään aamu- ja iltapäivätoiminnasta. Vanhemmilta peritään myös kuukausittain toimintamaksua kattamaan toimintakuluja. Toiminta-aika on aamuisin klo 6.45–9.30 sekä iltapäivällä klo 12.30–16.30. Aamutoimintaa järjestetään, jos ilmoittautuneita lapsia on tarpeeksi. Iltapäivätoiminnan tilana toimii Sinervän koulun Sahrajärvensolu.

Iltapäivätoiminnassa työskentelee vastuuhjaaja ja koulunkäynninohjaajia tarpeen mukaan. Toiminta-ajatuksena on tarjota lapselle turvallinen ja monipuolinen iltapäivä ohjaajan tukemana ja kannustamana. Toiminnan tarkoituksena on tukea lapsen kehitystä ja kasvua sekä tukea vanhempia siinä, ettei heidän lastensa tarvitse olla yksin kotona. Tavoitteena on järjestää

lapselle turvallinen olotila koulunkäynnin alkutaipaleelle ja luoda hyvä perusta vapaa-ajanvietto tavoille. Toiminnassa on ohjattuna: pelejä, leikkejä ja askartelua, mutta myös lasten omaehtoista toimintaa ja keskinäistä sosiaalisten taitojen harjoittamista. Koulutehtäviin saa neuvoa ja kannustusta.

Ohjauksessa kulkee mukana ajatus vahvistaa lasta rohkeasti kokeilevaksi, tavoitteena kokemus onnistumisesta sekä itsetunnon vahvistuminen. Lasten kanssa sovitaan heti syksyllä toiminnan alkaessa säännöt ja rajat, näin saadaan syntymään hyvä ja turvallinen yhteisö. Tasapuolisuus ja toisen kunnioittaminen ovat hyvin tärkeitä huomioitavia asioita, joita toiminnassa noudatetaan.

Yhteistyötä tehdään lukuvuoden aikana seurakunnan nuorisotyönohjaajan kanssa, kirjaston kanssa ja välillä muiden kunnan yhdistysten ja toimijoiden kanssa. Yhteydenpitoa lapsen, tämän vanhempien ja ohjaajan välillä pidetään tärkeänä. Päivittäin tavataan lähes kaikkien lasten ainakintoista vanhempaa ja käydään läpi lapsen päivän tärkeät kuulumiset kerhon osalta. Osa lapsista kulkee itsenäisesti iltapäivätoiminnasta kotiin.

Alkuviikosta lähetetään WhatsApp-ryhmässä seuraavan viikon ohjelman ja muut tärkeät yhteiset asiat tiedoksi koteihin. Vanhemmat ilmoittavat seuraavan viikon iltapäivät torstaihin mennessä. Välipalat tilataan Poukaman keskuskeittiöltä ilmoittautuneiden lasten mukaan.

Liikunta- ja vapaa-aikatoimi

Multian vapaa-aikatoimen nuorisotila NEPA toimii vuoden 2022 kunnan nuorisotyöntekijän ja tuntipalkkalaisen tilavalvojan vetämänä. Nepa on avoinna kouluaikoina maanantaisin ja keskiviikkoisin klo 15-18 ja perjantaisin 15-21. Nepalla käy noin 20-35 nuorta illassa. Avoimien iltojen lisäksi nuorisotoimi järjestää koulun loma-aikana erityistä toimintaa, esimerkiksi teemailtoja tai yöyli kestäväää toimintaa. Heinäkuussa pyritään pitämään toiminnassa taukoa työntekijöiden lomaillessa. Nuorisotoimi myös osallistuu koulun tapahtumiin aina mahdollisuuksien mukaan toimintaan.

Nuorisovaltuusto on parhaillaan rakenteilla. Tarkoituksena on kasata ryhmä alakoululaisista aina täysi-ikäisiin nuoriin. Nuva tulee kokoontumaan säännöllisesti noin kuukauden välein ja palaverissa käsiteltäisiin nuoria koskevia asioita laidasta laitaan. Päätökset ja ideat viedään

päättäjien kuultavaksi. Tavoite on saada nuorten äänet kuuluviin paremmin. Tämä tarkoittaakin sitä, että nuvan jäsenille saadaan puheenvuoro myös tarvittaessa kunnanvaltuustossa.

Liikuntatoimi vastaa kuntalaisten tarpeisiin liikunnan ja harrastamisen osalta. Varmistaa liikuntapaikkojen, urheilukenttien, ulkoilureittien ja ratojen kunnosta/päivityksistä. Liikuntatoimi vastaa liikuntapaikkojen vuorovarouksista. Tehden tiivistä yhteistyötä urheiluseurojen ja eri tapahtumajärjestäjien kanssa. Talvella 2023 järjestettiin esim. potkukelkkailun MM- kisat sekä laturetki. Suunnitteilla on urheilukentän uudistamista sekä kuntotalon toimivuuden parantamista. Kerhotoimintaa ei tällä hetkellä ole erikseen liikuntatoimella, mutta ohjaaja käy vetämässä koululaisille kuntosalikerhoa koulupäivän aikana. Tulevaisuudessa on tarkoitus käynnistää kerhotoimintaa, kunhan saadaan vetäjiä.

Etsivä nuorisotyö

Etsivän nuorisotyön tehtävänä on tavoittaa tuen tarpeessa oleva 15-28-vuotias nuori ja auttaa häntä sellaisten palvelujen ja muun tuen piiriin, joilla edistetään hänen kasvuaan, itsenäistymistään, osallisuuttaan yhteiskuntaan ja muuta elämänhallintaansa sekä pääsyään koulutukseen ja työmarkkinoille. Etsivä nuorisotyö perustuu nuoren vapaaehtoisuuteen, luottamukseen ja nuoren kanssa tehtävään yhteistyöhön.

Multian etsivä nuorisotyöntekijä on vuoden 2024 alusta kolmen kunnan (Multia, Petäjävesi, Uurainen) yhteinen ja osallistuu oman työnsä näkökulmasta ja oman aikataulunsa mukaan Multialla nuorisotila Nepan joka viikkoiseen toimintaan sekä koululla järjestettäviin erilaisiin tapahtumiin. Yhteistyössä nuorisotyöntekijän kanssa etsivä nuorisotyöntekijä suunnittelee ja toteuttaa erilaisia nuorten tapahtumia. Etsivä nuorisotyöntekijä myös jalkautuu nuorisotyöntekijän kanssa tarvittaessa iltaisin ja viikonloppuisin sinne, missä nuoret ovat. Etsivä nuorisotyöntekijä tukee nuorten vaikuttamisen mahdollisuuksia tuomalla esiin nuorten toiveita ja huomioita sekä kannustamalla nuoria esimerkiksi äänestämään tai olemaan yhteydessä nuorisovaltuustoon.

Vuosittain Multian etsivä nuorisotyöntekijä osallistuu kutsuntoihin ja haastattelee jokaisen kutsunnoissa paikalla olevan multialaisen nuoren. Multian Aikalisä! –toiminnasta vastaa Multian etsivä nuorisotyöntekijä.

Multian etsivä nuorisotyöntekijä on osa valtakunnallista etsivän nuorisotyön verkostoa, joka kattaa tällä hetkellä kaikki Manner-Suomen kunnat. Yhteistyöverkoston laajuus mahdollistaa multialaisten nuorten ohjaamisen ammattitaitoisesti konsultoimalla paikallista etsivää nuorisotyöntekijää, joka on oman alueensa palveluiden tarjonnan asiantuntija. Multian etsivä nuorisotyöntekijä tapaa nuorta kasvotusten myös paikkakunnan rajoista riippumatta, jos nuoriesimerkiksi opiskelee toisella paikkakunnalla, mutta on Multialla kirjoilla.

Etsivä nuorisotyö aloitetaan ensisijaisesti perustuen nuoren itsensä antamiin tietoihin ja hänen omaan arvioonsa tuen tarpeesta. Etsivä nuorisotyö voidaan aloittaa myös muiden viranomaisen luovuttamien tietojen perusteella. Tietojen luovuttamisen edellytyksenä etsivää nuorisotyötä varten on nuoren suostumus, jollei nuorisolaissa tai muualla toisin säädetä. Nuoren yksilöinti- ja yhteystiedot ovat sen estämättä, mitä tietojen salassapidosta säädetään, luovutettava nuoren kotikunnalle etsivää nuorisotyötä varten seuraavasti:

Koulutuksen järjestäjän on luovutettava tiedot yli 18-vuotiaasta nuoresta, joka keskeyttää opinnot ammatillisessa koulutuksessa tai lukiokoulutuksessa.

Puolustusvoimien ja siviilipalveluskeskuksen on luovutettava tiedot nuoresta, joka vapautetaan varusmies- tai siviilipalveluksesta palveluskelpoisuuden puuttumisen takia tai joka keskeyttää palveluksen.

Tietojen luovuttajan on sopivin tavoin etukäteen ilmoitettava nuorelle ja alaikäisen nuoren huoltajalle, että nuorta koskevia tietoja voidaan Nuorisolain 2 ja 4 momentissa tarkoitetuissa tilanteissa luovuttaa etsivää nuorisotyötä varten.

Kirjastopalvelut

Kirjasto on kuntalaisten uudistuva tietopalvelukeskus, joka luo edellytykset hyvään yleissivistykseen, tiedonhakuun ja virkistykseen. Käyttöoikeus on kaikilla, jotka noudattavat kirjaston käyttösääntöjä. Kirjaston käyttö ja oman aineiston lainaus on maksutonta, maksuja peritään osasta kaukolainoja sekä myöhässä olevan aineiston karhuamisesta. Kirjaston Pertti Kivelä-kokoelmassa on yli 400 science fiction ja fantasia-aiheista kirjaa. Kokoelmasta lähetetään kaukolainoja.

Kirjastoon on hankittu lapsille ja nuorille kirjojen, selkokirjojen ja äänikirjojen lisäksi erilaisia pelejä sekä liikuntavälineitä.

Asiakaskäytössä on neljä tietokonetta, joissa on tekstinkäsittely- ja laskentaohjelma. Henkilökunnan palveluaikoina on mahdollisuus tulostamiseen, skannaukseen ja kopiointiin.

Sosiaalityö

Lastensuojelun lähtökohtana on lapsen oikeus turvalliseen ja virikkeitä antavaan kasvuympäristöön, tasapainoiseen ja monipuoliseen kehitykseen sekä erityiseen suojeluun. Lapsiperheiden sosiaalipalveluiden ja lastensuojelun tavoitteena on turvata nämä oikeudet vaikuttamalla yleisiin kasvuolosuhteisiin, tukemalla vanhempia lasten kasvatuksessa (ennaltaehkäisevä näkö- kulma) sekä tekemällä perhe- ja yksilökohtaista työtä. Lapsiperheiden sosiaalipalvelut ja lasten- suojelu sekä niihin sisältyvä palveluohjaus sisältävät välitöntä asiakastyötä, verkostotyötä sekä palvelujen yhteensovittamista ja koordinoitua. Lähtökohtana ovat lapsen, perheen yksilölliset tarpeet, haavoittuvuuden ja kehityksellisten riskien tunnistaminen, lapsen ja perheen vahvuuksien tunnistaminen ja hyödyntäminen monialaisessa yhteistyössä. Lapsen ja perheen hyvin- vointia, kuntoutumista, kasvua ja kehitystä tuetaan monialaisesti lapsen kaikkien eri kehitysympäristöjen näkökulmasta: koti, koulu, varhaiskasvatus, harrastukset/vapaa-aika.

Lapsia ja perheitä tuetaan ensisijaisesti peruspalvelujen ja sosiaalihuoltolain (1301/2014) mukaisin palveluin. Lastensuojelulain 36§ mukaan on ryhdyttävä avohuollon tukitoimiin viipymättä, jos kasvuolosuhteet vaarantavat tai eivät turvaa lapsen terveyttä ja kehitystä tai jos lapsi omalla käyttäytymisellään vaarantaa terveyttään ja kehitystään.

Perhetyön avulla tuetaan vanhemmuutta, ohjataan lasten hoidossa ja kasvatuksessa, ohjataan kodin arjen ja arkirutiinien hallintaan. Perheen toimintakykyä vahvistetaan, tuetaan vuorovaikutustaitoja ja perheen sosiaalisen verkoston laajentamista. Tuetaan erityistä tukea tarvitsevien lasten ja nuorten terveyttä ja kehitystä. Työ on kokonaisvaltaista, suunnitelmallista ja pitkäjänteistä. Työskentelyn aikana pyritään löytämään keinoja, joiden avulla vanhempi kykenee ole- maan lapselleen riittävän hyvä vanhempi. Työskentelyssä huomioidaan perheen omat voima- varat ja verkostot. Perhetyö voi sisältää myös lasten hyvinvointia lisäävää toimintaa sekä vanhemmuuden arviointia. Perhetyötä järjestetään sosiaalihuolto- tai lastensuojelulain mukaisena ja sen on järjestänyt 1.1.2023 Keski- Suomen hyvinvointialue.

Muut toimijat

Multialla toimii useita järjestöjä ja yhdistyksiä, jotka toiminnallaan edistävät lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointia, kuten esimerkiksi Multian 4H-yhdistys, Mannerheimin lastensuojeluliiton Multian yhdistys, Multian Jyske, Partiolippukunta Kulhan Kulkijat, MultiAnts ja Multian naisvoimistelijat.

Syksystä 2018 lähtien Multian 4H-yhdistys on ottanut hoitaakseen 4H:n tehtävät myös Keuruulla ja Petäjävedellä. Multialla 4H-yhdistys tarjoaa lapsille ja nuorille monenlaista toimintaa:

4H-kerhot Multian keskustassa: toimikaudella 2021-2022 toimivat välipalakerho 1.-3.-luokkalaisille ja kokkikerho 4.-6.-luokkalaisille. Tulevina vuosina suunnitteilla on näiden lisäksi myös muita kerhoja kysynnän ja tarpeen mukaan. Kerhot järjestetään osittain kouluyhteistyönä ja osittain 4H:n omana toimintana.

Kouluyhteistyönä vuosittain kuudentunnin mittainen Ajokortti työelämään-koulutus 9-luokkalaisille.

Kerran vuodessa ala-/yläkouluilaisille metsäteemapäivä.

Vuosittainen retki erilaisiin kohteisiin.

Nuorten työllistäminen mm. kerhonohjaajiksi ja erilaisiin siivous- ja pihatyötehtäviin sekä monimuotoisiin työtehtäviin. Syksyllä 2022 on alustettu pienimuotoisesti Duunirinkiä 14-28-vuotiaille. Tarkoituksena työllistämisen lisäksi kouluttaa nuoria erilaisiin työtehtäviin, sekä tarjota yleistä tietoutta työelämästä ja arjen hallinnasta.

4H-yrittäjyys tarjoaa nuorille mahdollisuuden harjoitella yritystoimintaa pienimuotoisesti.

Tavoitteena on järjestää vuosittain yhteinen 4H-yrityskoulutus Multian, Keuruun ja Petäjäveden nuorille ja tukea koulutuksen käyneitä nuoria oman 4H-yrityksen perustamisessa. Multian yhdistys pitää myös Teams-yrityskoulutuksia.

Nuorisotila Nepalilla 4H on mukana parittomien viikkojen keskiviikkona yläkoululaisten vuorolla.

Vuosittain Satosankarit-marjanosto toimintaa, joka työllistää nuoria.

Multia kuuluu Keuruun seurakuntaan. Seurakunnan lapsi- ja nuorisotyöalan toiminta-ajatuksena on toimia seurakunnassa kaste- ja lähetyskäskyn pohjalta. Seurakunnan lapsi- ja nuorisotyö opettaa nuorimpia jäseniään kasvamaan seurakunnan yhteydessä.

Työn tavoitteet:

Tukea eri toimintamuotojen kautta kristillistä kasvatusta.

Saada lapsia ja nuoria perheineen kirkkoon, yhteisiin Jumalanpalveluksiin ja hartaushetkiin, näin myös vanhempana on helpompi osallistua seurakunnan toimintaan.

Tehdä seurakunta niin tutuksi ja turvalliseksi, että sinne on helppo ja hyvä tulla milloin tahansa.

Tavoittaa myös ne lapset ja nuoret, jotka eivät seurakuntaan vielä kuulu.

Tukea koulua opetussuunnitelman mukaisessa uskonnon opetuksessa.

Työala jakaantuu kolmeen pääluokkaan:

Varhaiskasvatus

Varhaisnuorisotyö

Nuorisotyö/rippikoulutyö

Varhaiskasvatus

Seurakunnan varhaiskasvatus koostuu seuraavista toimintamuodoista:

kehtoluokkatoiminta (vauvojen, 3- ja 4-vuotiaiden muistamiset)

perhetyö (yhteistyössä diakoniatyön kanssa)

perhekerho (perheiden yhteiset kokoontumiset)

yhteistyö päiväkodin kanssa

erilaiset tapahtumat ympäri vuoden esim. perhekirkot

Varhaisnuorisotyö

Varhaisnuorisotyömuotoja seurakunnassamme ovat:

Yhteistyö koulujen kanssa (Esim. osallistuminen koulun harrastekerhoihin, toimintatuokiot, oppitunnit, hartaudet, mahdolliset yökoulut/leirikoulut, ryhmätykset.)

Yhteistyö iltapäiväkerhon kanssa

Erilaiset retket, leirit ja tapahtumat ympäri vuoden osin yhdessä keuruulaisten kanssa osin vain Multialaisille suunnattuja mm Päiväleiriviikko väentuvalla/ pappilassa sekä iltapäivä tapahtumat seurakuntakeskuksella eri teemoilla.

Seurakunta toimii partion taustayhteisönä (avustaa osin taloudellisesti mutta lippu- kunta toimii itsenäisenä lippukuntana).

Nuorisotyö

Nuorisotyöhön seurakunnassamme Multialla kuuluu:

Nuorten iltapäivätoimet ja ”nöpäpäivystys” Multian nuorisotilalla.

Erilaiset retket, leirit ja tapahtumat ympäri vuoden (Esim. Maata näkyvissä-festarit Turussa marraskuussa, ex-rovastikunnalliset isoskoulutukset Keuruulla.)

Kouluyhteistyö, mm. hartaudet, koulukirkot (syksy, pääsiäinen, kevät), 7.lk:n ryhmäytyks sekä muut mahdolliset yhteistoimintahetket.

Rippikoulu

Isoskoulutus

Rippikoulu

Rippikoulu on ev.-lut. kirkkomme kasteopetusta. Myös meidän seurakunnassamme tavoitteena on vahvistaa nuorta uskossa kolmiyhteiseen Jumalaan, mihin hänet on Pyhässä kasteessa otettu. Nuorta ohjataan kasvamaan rakkaudessa lähimmäiseen, elämään seurakuntayhteydessä ja rukouksessa. Rippikoulu aloitetaan loka-marraskuussa yhteisellä rippikoulustartilla Keuruulla. Syksyn ja ke- vään ajan rippikoululaiset keräävät riparipassiinsa merkintöjä mm. Jumalanpalveluksista ja muista tapahtumista. Leirit toteutetaan pääasiassa kesällä (hiihtolomaleiriä lukuun ottamatta) Keuruun Iso hiekan leirikeskuksessa. Vaihtoehtoina on myös vaellus- sekä päivärippikoulu. Rippileirien monipuolisuuden myötä, on multialaisilla nuorilla mahdollisuus valita mieluisin ja sopivin vaihtoehto leiritarjonnasta.

Toteutus ja seuranta

Valtuusto hyväksyy Multian lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman osana Multian kunnan hyvinvointisuunnitelmaa.

Suunnitelma annetaan tiedoksi kunnassa toimiville järjestöille.

Suunnitelman tavoitteiden toteutumista seurataan vuosittain ja toteutumisesta tiedotetaan kunnanhallitukselle.

Suunnitelman toteutumisen seuranta on osa jokaisen esimiehen työtä ja osa oman työn kehittämistä jokaisella lasten ja lapsiperheiden parissa toimivalla.

Suunnitelma tarkistetaan seuraavan kerran vuonna 2025.

Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma raportoidaan osana kunnan suunnitelmien kokonaisuutta hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämiseksi.

Suunnitelmallisella seurannalla voidaan arvioida työn vaikuttavuutta ja kohdentaa voimavaroja.